

Roland. à Val. conf. 1. n. 43. vol. 2. Hartm. Hartm. in pract. obser. tit. de feud. obseru. 24. adeo vt ne Princeps quidem sine legitima causa alicui feudum eripere queat; ne quidem sub potestate absoluta vmbra arg. l. meminerint. 6. C. vnde vi. Principi quippe tantum honesta possibilia putantur; arg. can. scilicet. 21. caus. 2. q. 1. can. Regu. 22. caus. 23. q. 5. Laudens. in c. vn. §. notandum. n. 7. de his. qui feu. dare poss. Tiber. Decian. resp. 23. n. 1. vol. 1. Borcholt. in Cōment. in consuet. feu. c. 8. n. 1. & 2. Paul. Berens disp. feu. 8. th. 9. Ceterum tamen; & quatenus Princeps alicuius suum auferre possit; explicatius persecutus sū ad princ. tit. Infit. de rer. diuis. & acqu. ipsi dom. rur. 98. & multis sequentibus. Harpr.

b Negans. Jitē quod negans se vasallum; perdat ius; quod habet; vide per Ias. in præud. feu. col. 19. in fin. & dixi et alibi. Giach. Vasallus negans tenere feudum à domino; amittit feudum. Si vasallus tamen sciens feudum esse; negauerit; id est; rem feudalem non esse feudalem; vel se eam ab ipso domino in feudum non tenere; vel se vasallum esse inficiatur fuerit; tunc feudo mulctatur; per text. manifestum

hic à Claro allegatū; in c. 1. §. uasallus si feudum; & §. vasallus feudum; si de feudo de funēti cōtent. sit inter dom. & agnat. vas. tit. 26. lib. 2. F. & in c. 1. §. fin. de lege Corrad. tit. 34. lib. eod. & vtrobiq. Gloss. Beluif. Petrus de Ceruo; Nicol. de Neapol. Ifern. Bald. Aluarot. Laudens. Præposit. Afflic. Rauē. Balzar. Eguin. Baro; & alij. Duaren. de feud. c. 14. n. 23. Paris. de Put. de feud. reintegr. c. 52. nu. 3. cum seqq. Soss. becc. in Commentar. in usus feud. par. 12. nu. 63. Borcholt. d. c. 8. nu. 115. Mozz. de feud. tit. fin. tit. 74. Intriogli. in centur. feud. q. 91. nu. 82. Schrader. in tract. feud. part. 9. capit. 6. num. 19. Rosenthal. in tract. iuris feud. cap. 10. conclus. 32. numero 1. & sequentibus. alijque non pauci ab his memorati. Harpre.

c Si vasallus neget tantum partem feudi; Jitē quod negans se vasallum; perdat ius; quod habet; vide per Ias. in præud. feu. col. 19. in fin. & dixi et alibi. Giach. Vasallus negans tenere feudum à domino; amittit feudum. Si vasallus tamen sciens feudum esse; negauerit; id est; rem feudalem non esse feudalem; vel se eam ab ipso domino in feudum non tenere; vel se vasallum esse inficiatur fuerit; tunc feudo mulctatur; per text. manifestum

QVAESTIO LX.

SVMARIA

1 Quot testes requirantur ad probandum ingratitudinem siue feloniam contra vasallum.

ADDITIONES.

1 Quot testes requirantur ad probandum ingratitudinem. Quot testes regulariter in civilibus; & criminalibus. causis duo testes idonei plenam faciunt probationem; attamen ad probandam; & cōuincendam vasalli; siue clientis feloniam; seu in ingratitudinem; aut tale quid ob quod uasallus feudo; siue beneficio priuati meretur; ac potest; testes quinque summari; atq; integre opiniones; sicque omni exceptione maiores requiruntur; per totum rotundum in c. 1. quot testes sint necessarii ad probandam feudi ingratitudinem. tit. 57. in fin. libr. 2. F. hic à Claro nostro hic adductū; ibiq; Aluar. n. 1. Præposit. n. 1. Afflic. n. 4. & 5. Balzar. n. 19. alijque. comūiter Iac. de S. Georg. in tractat. de feu. in verb. dictiq. uasalli promiserunt nō committere feloniam. 55. Ant. Capyc. in inuest. feu. c. feudatarior. excusat. §. probatio. pag. 192. Duaren. de feud. tit. 2. n. 7. in fin. Mozz. de nat. feu. n. 53. Schrader. in tract. feu. 2. par. 4. princ. sect. 12. nu. 10. Mascard. in tract. de probat. concl. 761. n. 1. & concl. 897. n. 28. vol. 2. Vulteus lib. 1. de feud. c. 1. nu. 54. & plures alios referens Henric. à Rosenthal. in tract. iur. feud. c. 12. concl. 19. nu. 4. & 5. ubiq; & dissentientes nullos citat.

2 Addendum hoc loco illud est: feloniam tamen priuatione feudi digna absq. omni dubio per euidētia rei; & aspectum probari potest. Tum quia isthæc probatio; quæ fit per rei euidētia; & aspe-

Ex Additionibus.

1 Quot testes ad probandum feloniam requirantur.

2 Probatur feloniam etiam facti siue rei euidētia.

3 Probatio; quæ fit per rei euidētia; seu aspectum; præ alijs privilegiata valdissima; nulla lege vel statuto exclusiua; post attestaciones publicatas; & sententiam latam; ac contra instrumentum guarentigiatum admittenda.

ctum omnium est optima; & ualidior quacūq. alia probatione; & cuiuscūq. generis probationi preferatur Bal. in l. Deo nobis; 56. C. de Epic. & cler. & cōtra negat. 4. n. 7. Cad. l. Aquil. Barbat. conf. 7. col. 4. lib. 1. Tiraq. in tract. de utroq. retract. par. 1. §. 4. glof. 1. n. 36. Tum quia illa probatio est multū privilegiata; & omnes alias probationes excedit. Rom. cōf. 104. et Hippol. de Marf. in rubr. C. de proba. n. 169. Tum quia ista probatio per nullā legē; statutum; uel consuetudinē exclusiua censeatur; sed sepe; & quoad cūq. & in quibuscūq. causis recipi debet; etiā ante litē contestat. & tēporerari: item post attestaciones publicatas; nec nō post sententiā latam; & contra instrumentū guarentigiatū; executionem paratā habens: ut multis relatis auctoritatibus. censent Schrader. d. p. 2. 9. par. princ. sect. 13. n. 108. & Rosēt. d. c. 12. cōcl. 19. n. 49. & seq. Harpr. b Feloniam. Jitē scias; quod tamen uasallus commiserit feloniam contra dominum; non tamen hæres domini possunt eum feudo priuare; si dominus illam sciebat: secus si ignorabat; per Marin. Anguissol. in consilio 94. numero 22. & uide supra quæst. 3. sub apostil. signata littera B. priuatur; & similit. si patet uasallus commisit feloniam; eius hæres haud potest priuari per Iason. in l. final. ultimo not. C. de iur. emphyteut. Vbi clericus uenit priuandus propter proditiōem factam contra dominū; tunc pares curiæ; nec alius iudex secularis possunt de tali proditiōe cognoscere; sed solus ordinarius clericus; per Ro-

Roland. conf. 4. num. 35. 36. 37. vide tamen infra quæst. fin. vers. & hæc quidem. Hic etiam scias; quod feloniam committenti confiscantur nedum bona allodialia; sed etiam feudalia

QVAESTIO LXI.

SVMARIA

1 Vasallus; qui coactus aliquid fecit contra dominum; an debeat feudo priuari.

ADDITIONES.

1 Nūquid si illud fecit coactus. Jitē quod negans se vasallum; perdat ius; quod habet; vide per Ias. in præud. feu. col. 19. in fin. & dixi et alibi. Giach. Vasallus negans tenere feudum à domino; amittit feudum. Si vasallus tamen sciens feudum esse; negauerit; id est; rem feudalem non esse feudalem; vel se eam ab ipso domino in feudum non tenere; vel se vasallum esse inficiatur fuerit; tunc feudo mulctatur; per text. manifestum

etiam in præiudicium agnatorum; quoniam delictum tam graue officit nedum delinquentibus; & filijs; verum etiam agnatis: per Rolan. conf. 1. colum. 2. volum. 3. Giach.

2 Et quid si illud fecit per metum. Ex Additionibus.

1 Vasallus vi; metuue iusto coactus; dominum feudi offendens; an feudo priuetur.

2 Statutum irrogans certam pœnam prestantibus auxilium bannitis; non extenditur ad illos; qui coacte bannitis auxilium prestauerunt.

riter excusabitur. Ita sentit gloss. in capitulo primo. §. similiter. in verbo; Priuabitur. de consuet. recti feud. quam sequuntur communiter Doctores; ut ait Grammaticus consilio decimotertio; numero trigesimo. Quod tamen intelligi; ut procedat in iusto metu; & qui cadit in constantem virum. Dico etiam; quod si cessaret vis; aut causa metus; & vasallus nihilominus perseueraret in offensione domini; tunc reputaretur uoluntarie delinquere; & ideo non esset excusandus à priuatione feudi.

firmari uideretur; quod statutum irrogans certam pœnam prestantibus auxilium bannitis; vel receptantibus bannitos; nō extendatur ad illos; qui coacte bannitis vel auxilium prestauerunt; vel bannitos receptauerunt; ut post Bart. in l. post legatū; §. si ijs uero; ff. de his; quib. ut indign. & Florianū in l. in omnibus; ff. de noxal. actionib. annotauit Schrader. d. part. 9. cap. 4. nu. 95. Harpre.

b Per metum. Jitē quod negans se vasallum; perdat ius; quod habet; vide per Ias. in præud. feu. col. 19. in fin. & dixi et alibi. Giach. Vasallus negans tenere feudum à domino; amittit feudum. Si vasallus tamen sciens feudum esse; negauerit; id est; rem feudalem non esse feudalem; vel se eam ab ipso domino in feudum non tenere; vel se vasallum esse inficiatur fuerit; tunc feudo mulctatur; per text. manifestum

QVAESTIO LXII.

SVMARIA

1 Vasallus propter ingratitudinem; vel aliam causam priuationis

ADDITIONES.

1 Priuetur feudo. Jitē quod negans se vasallum; perdat ius; quod habet; vide per Ias. in præud. feu. col. 19. in fin. & dixi et alibi. Giach. Vasallus negans tenere feudum à domino; amittit feudum. Si vasallus tamen sciens feudum esse; negauerit; id est; rem feudalem non esse feudalem; vel se eam ab ipso domino in feudum non tenere; vel se vasallum esse inficiatur fuerit; tunc feudo mulctatur; per text. manifestum

an cadat ipso iure à feudo; vel sit per sententiam priuandus. Ex Additionibus.

1 Vasallus priuandus ob feloniam; utrum feudum ipso iure; an per sententiam amittat.

2 Rixis occasio non præbenda.

3 Interpretatio tit. 24. lib. 2. feudor.

stibus ex eo liberis; num. 8. Guid. Papiens. decif. delph. 164. Matth. de Afflic. decif. Neapol. 385. num. 70. Paris. conf. 1. num. 18. & conf. 101. nu. 116. lib. 1. Anton. Gabr. Roman. in tract. regul. lib. 7. rubr. de crim. conclus. 9. num. 10. Soss. becc. in Commentar. in usus feud. part. 13. num. 74. Hanne-ton. lib. 3. de feud. cap. 13. Vult. lib. 1. de feud. cap. 11. nu. 59. Mozz. de feud. tit. final. nu. 40. & nu. 105. Schneidevvin. de feud. part. 8. cap. 2. num. 20. Duaren. de feud. cap. 15. num. 14. Gail. lib. 2. obser. §. 1. nu. 1 & lib. 2. de pace publ. cap. 3. num. 10. Hartm. Hartman. pract. q. lib. 2. tit. 54. de feud. obser. 23. Schrader. in tractat. feud. 2. part. 9. partis princ. sect. 8. nu. 14. & Rosenthal. in tract. iuris feud. cap. 10. concl. 41. nu. 1. & seqq. alijque complures; ab his allegatis.

3 Huic uerissimæ; & receptissimæ sententiæ nō obstat; quod textus in tit. 24. lib. 2. F. vtatur uerbo præsentis temporis amittit; adeoque significet; quod si uasallus intra annum; & diem non petierit inuestituram; ipso iure feudo priuetur. Nam quod uasallus ex dicta causa non ipso iure feudum amittat; colligitur ex d. tit. 24. ubi textus loquitur per uerbum futuri temporis carebit. At quando lex loquitur per uerba futuri temporis; non importat ipso iure priuationem; sed requiritur sententiā priuatiua. Proinde præcedens uerbum (amittit) quod est præsentis temporis; explicationem recipit ex uerbo carebit; futuri temporis.

temporis : perinde ac si Feudista dixisset: vafallus ob non petita inuestitura renouatione tū amitit feudū, quādo deprehēsus, & iudicatus fuerit, nō habuisse causam non petendē intra legitimum tempus renouationis. H. d. cap. 14. pag. 392. Reliquē ratiunculae quibus dissen-

mae particule. Et dicit Molin. in consuetud. Paris. feud. §. trigesimo, numero vigesimo quinto hanc esse communem, & veram omnium sententiam, quod propter quamcunque causam amittendi feudum, siue propter negationem, siue propter non petitam inue-

stituram infra tempus debitum, siue etiam propter feloniam, nunquam amittitur feudum ipso iure, sed tantum post sententiam, excepto solo casu alienationis, & traditionis facta domino irrequisito, quo casu feudum amittitur, & ad dominum reuertitur ipso iure.

tientes nonnulli nituntur, propter sui leuitate conuentione non indigent. Ceterū prædicta regulæ exceptiones nō continentur, post alios, referunt Vultei d. cap. 11. num. 60. & Schrad. d. part. 2. nona partis princ. scēt. 8. numero vigesimo primo cum seqq. Harprec.

QVÆSTIO LXIII.

SVMARIA. Ex Claro.

1 Dominus recipiens seruitia a vafallo an censeatur illi remittere caducitatem, quam prius incurrerat.

ADDITIONES.

1 Censeatur illi remittere ingratitudinem. An, & quando dominus, qui post annum, & diem seruitia a vafallo, qui inuestiturā non petijt, receperit, vafallo ingratitudinem commissam remississe censeatur, motum est supra ad quæst. 49. num. 10. & fufius declarant, præter Clarum nostrum, Ioannes Borcholt. in Cōmentar. in consuetud. feud. c. 8. nu. 24. & seqq. Laurer. Syluan. de feud. recognit. quæst. 80. Thomas de Marin. de generib. & qualitat. feudor. tit. 2. part. 2. de feudo ex pacto, &c. num. 80. Schneidevvin. de feud. part. 5. num. 32. Nicol. Mozz.

QVÆST. LXIII.

1 QVero, nunquid dominus, qui post ingratitudinem vafalli recepit ab eo seruitium, a censeatur illi remississe ingratitudinem, & penam? Respon. quod si ignorabat vafallum a feudo cecidisse, nō censeatur illi remississe caducitatem. Et hoc

Ex Additionibus.

1 An, & quatenus dominus, qui intra legitimum tempus seruitia a vafallo, inuestituram non petente, recipit, vafallo ingratitudinem remississe videatur, remississe.

de substant. feud. num. 48. Sonsbecc. in Comment. ad vsus feud. par. 11. nu. 22. v. c. fallit sexto. Aurel. Corbul. in tract. emphyt. c. 5. nu. 33. Decia. conf. 76. nu. 100. vol. 1. Schrad. in tract. feud. par. 6. c. 2. nu. 78. & seqq. Vult. lib. 1. de feud. cap. 11. nu. 63. & seqq. alijs; ab his designati. Harpr. b. Fuerit protestatus. Hic etiā nota, quod si dominus recipiat ab emphyteuta canonem reuertendo sibi ius caducitatis, ipsum ius caducitatis sibi consuatur, per Iaf. in l. si post morā, col. 8. circa fin. ff. de eo quod cer. lo-

approbant communiter DD. vt ait Grat. conf. 2. num. 75. lib. 1. Nam ignorantis nulla est voluntas. Si vero sciebat eum cecidisse, tene, quod censeatur remississe, nisi in receptione seruitij fuerit protestatus, se id recipere saluo iure caducitatis. Vide in hoc proposito, quæ dixi supra quæst. 49. vers. Sed pone.

co. si vero receperit pro eo anno, pro quo ratione solutionis vult rem ipsam incidisse in commissum, sibi præiudicat: commune dixi plene in mea collecta in verbo, Dominus, vide ibi. Giach.

2 Et quid si culpa erat talis, propter quam vafallus ipso iure cecidisset a feudo.

Ex Additionibus.

1 Hæres domini non agit ad priuationem contra vafallum, si dominus in vita tacuerit.

cedat, quando dominus sciuit culpam vafalli, & de ea conuestus non est: secus, si autem si non sciisset. Nam eo casu vrique transit ad hæredes. Et hoc fuit doctri. Iacob. de Beluis. in d. s. 1. quam omnes DD. sequuntur, vt ait Iacob. in verb. Diciturque vafalli. el. 1. nu. 51. faciunt, quæ dixi supra q. præcedenti.

2 Sed quid si culpa erat talis, pro qua vafallus esset ipso iure priuatus feudo? Respon. quod idem dicendum est. Adhuc enim si dominus sciens querelam non fecerit, sed tacuerit, non transmittit ad hæredem ius reuocandi feudum. Et ita tenent omnes Scribentes, vt dicit Mol. in consuetud. Paris. feud. §. 30. num. 127. in fin. Nam

num. 1. cum seq. Petrus Iacobi in pract. in forma l. belli de condit. ex morib. pro feudo aperto; sub cap. de caus. ex quib. feud. amit. num. 5. Ferrar. in pract. in form. libelli ad reuocat. feud. super verb. uita eiusdem infidiat, num. 2. Vlteius lib. 1. de feud. cap. 11. nu. 68. & Borcholtus in Commentar. in consuetud. feud. cap. 8. num. 154. & seq. alijsq. per hos adducti. Harprec.

b Secus. Aduerte, quod vbi Princeps haud potest distestare vafallos, quod potest tamen in tali feudo notum modum, & formam succedendi adhibere, per Rolan. in conf. 3. num. 137. & 138. lib. 1. Item aduerte, quod vbi vafal-

Vafallus commisit delictum, ob quod feudum reuertitur ad dominum immediate, si post declarationem restituatur a Principe, quod intelligatur restitutus ad feudi reu-

conclusio Doctorum solummodo fundatur in coniecturata mente domini, qui ex quo non querelauit, videtur remississe: quæ ratio pariter militat, siue ipso iure, siue per sententiam.

priuetur feudo. Et ideo vbi- cunque apparet de voluntate domini in contrarium, puta, quia reuocasset iniuriam ad animum, vel huiusmodi, tenendum esset, quod transmitteret ius priuationis ad hæredes.

perationem per Alex. in l. Gallus, §. & quid si tantum, ante nu. 29. ff. de lib. & posthum. Giach.

QVÆSTIO LXV.

SVMARIA. Ex Claro.

1 Ius priuandi vafallum feudo, an transeat contra hæredes vafalli.

ADDITIONES.

1 Nvquid poterit dominus huiusmodi querelam proponere contra hæredem. Si vafallus qui ob culpam commisit a feudo priuandus erat, moriatur, cum dominus aduersus ipsum actionem ad priuationem feudi nondum instituerit, contra hæredes istius vafalli actio ad priuationem feudi institui potest: si modo dominus vafallo adhuc viuente sciuerit, culpā eiusmodi, ex qua feudo priuandus sit, commissam esse, & præterea aduersus ipsū agere poterit, neque tamen egerit, per gl. in c. 1. §. in super, in verb. non succedit. de prohib. feud. alien. per Frider. ibiq. Bald. n. 5. Aluar. nu. 4. & Afflic. n. 15. Borcholt. in consuet. feud. c. 5. n. 155. Sonsbecc. ad vsus feud. par. 12. n. 31. Menoch. conf. 99. num. 182. Mynsinger. cent. 3. obseru. 67. colq. cū alijs referēs Vult. lib. 1. de feud. cap. 11. nu. 66. Harprec.

QVÆST. LXV.

1 QVero nunc, quid è conuerso? Pone, vafallus commisit feloniam, vel aliquid aliud, propter quod cecidarat a feudo, sed tamen priusquam dominus querelam contra eum institueret, decesserit, nunquid poterit dominus huiusmodi querelam proponere contra hæredem ipsius vafalli, & eum feudo priuare? Respon. quod non, nisi essemus in casibus, in quibus vafallus priuatur feudo ipso iure, vel ex dispositionis iuris, vel ex forma pacti appositi in inuestituris tunc. n. bene posset querela proponi contra hæredem, Ita dicit Bald. in c. Imperialem, §. in super, num. 7. de probib. feu. alie. per Frider. quem omnes sequuntur, vt dicit Iacob. de feu. in verbo, Diciturque vafalli. el. 1. nu. 53. circa fin. Quam opin. ego sequer, vbi delictum esset adeo notorium,

ad quem eorum reuertatur feudum? dic ad primum. Vide per Alex. in l. possideri, §. ex contrario, num. 38. §. de acquir. possess. Giach.

QVÆSTIO LXVI.

SVMARIA. Ex Claro.

1 Feudum priuato vafallo, an aperiatur domino, vel agnatis. 2 Et quid si feudo nouo. 3 Et quid si sit antiquum. Et quid in agnatis collateralibus ipsius vafalli diligentis. 4 Et quid si feudum sit concessum pluribus æque principaliter. 5 Et quid si vafallus priuatur feudo ex aliquo delicto, non conceditur Iul. Clar. Sentent. Pract. Civil.

nent directo personam domini.

6 Et an aperiatur omnibus agnatis indistincte. 6 Et quid si priuatur propter alienationem ipsius feudi domino irrequisitam. 8 Et quid si priuatur ex eo, quod fuerit contumax in associatione Imperatoris Romani proficiscentis ad suscipiendam coronam Imperij.

Ex Additionibus.

1 Feudum vafalli delicto amissum, cui aperiatur, remissum. 2 Cui nam feudum ob alienationem, a vafallo illicite factam, commissam cedat, remissum.

D d ADDI.